

Jaarstukken Ouder-Amstel 2024

07-11-2025

vindt in de lijn plaats. Veelal krijgt deze vorm binnen het team I&A van Duo+. Informatieveiligheid neemt in belang toe en als gevolg daarvan ook de eisen waaraan we moeten voldoen. Het vereist dat de benodigde expertise ontwikkeld moet worden en dat er invulling gegeven kan worden aan het uitvoeren van nieuwe werkzaamheden. We noemen in dit kader: doorontwikkeling en verdere implementatie van de informatieveiligheidsorganisatie, wederkerige verbinding maken met de DUO-organisaties, uitvoerings- en controlewerkzaamheden verrichten op basis van beleidsregels en risico-analyse. De resultaten leggen we vast, we rapporteren hierover, zodat de resultaten een impuls kunnen zijn voor het aanbrengen van verbeteringen.

Dienstverleningsovereenkomst (DVO)
Om te kunnen sturen op de gewenste dienstverlening in relatie tot de bij te dragen kosten zijn in 2023 de DVO's geactualiseerd en is er een aparte DVO voor het Stafbureau opgesteld. De DVO's hebben een looptijd van vier jaar, analoog aan de collegeperiodes. Per jaar en per werksoort worden jaarplannen opgesteld.

Verbijzonderde Interne Controle (VIC) en Rechtmatigheidsverantwoording
De VIC is opgenomen in de formatie van Duo+. Bij de jaarstukken 2024 is wederom gebleken dat hiermee de taakvervulling van de VIC naar wens uitgevoerd wordt. De voorbereidingen voor de rechtmatigheidsverantwoording 2024 zijn in 2025 uitgevoerd. Inmiddels is in wetgeving, en aanvullende regelgeving vastgelegd dat vanaf het boekjaar 2023 elke gemeentebestuur zelfstandig een rechtmatigheidsverantwoording moet opnemen in de jaarrekening. Het werk voor de rechtmatigheidsverantwoording houdt vooral in dat interne controles in de processen van Ouder-Amstel, en grotendeels gedelegeerd bij Duo+, opgenomen worden. De VIC krijgt dan meer de rol om te toetsen of de uitgevoerde interne controles binnen het proces zelf zichtbaar en correct zijn toegepast.

3.2.4 Rechtmatigheid
Vanaf 2023 legt het college verantwoording af over de rechtmatigheid. In het jaarrekeningdeel is de rechtmatigheidsverantwoording van het college opgenomen. De accountant controleert de getrouwheid van die verantwoording. In deze paragraaf lichten we de afwijkingen toe.

Goedkeuringstolerantie en rapportagegrens
In de financiële verordening van de gemeente is vastgelegd dat het college aan de raad rapporteert over afwijkingen. De rapportagegrens bedraagt € 75.000. Dit percentage wordt jaarlijks vastgelegd in de kadernota.

Het college rapporteert in deze paragraaf over de geconstateerde rechtmatigheidsfouten groter dan € 75.000.

Begrotingsrechtmatigheid
In de geactualiseerde "Financiële verordening 2023 Gemeente Ouder-Amstel" heeft de gemeenteraad vastgelegd welke begrotingsonrechtmatigheden zijn toegestaan.

	Begrotingscriteria opgenomen in artikel 12 van de "Financiële verordening 2023 Gemeente Ouder-Amstel"
12.1	Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door de Gemeenteraad geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheer handelingen tot stand moeten zijn gekomen;

	Begrotingscriteria opgenomen in artikel 12 van de "Financiële verordening 2023 Gemeente Ouder-Amstel"
12.2	Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
12.3	Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
12.3 a	Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
12.3 b	Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
12.3 c	De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage of apart raadsvoorstel.
12.4	Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de Gemeenteraad, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Geconstateerde begrotingsrechtmatigheidsfouten groter dan € 75.000:

Programma	Toelichting	Bedrag in € 1.000
Bedrijfsvoering	De overschrijding op de lasten van het programma Bedrijfsvoering is hoofzakelijk het gevolg van een actualisatie van de pensioenvoorziening van de (ex)wethouders (€ 358.000 hogere lasten dan begroot). Door andere onderschrijdingen op de lasten wordt de totale overschrijding op het programma Bedrijfsvoering teruggebracht tot € 89.000. Voor verdere toelichting verwijzen we u naar paragraaf 2.4 Bedrijfsvoering.	89

Voorwaardencriterium
Afwijkingen boven de rapportagegrens van € 75.000:

Proces	Bevinding	Bedrag in € 1.000
Inkoop en aanbesteding	De projectmanager is sinds de oorspronkelijke meervoudige aanbesteding doorlopend ingehuurd. De totale kosten van de inhuur overschrijden per Q4 2024 de Europese aanbestedingsgrens.	69
Inkoop en aanbesteding	Het weekblad van de gemeente, gericht op thematische plaatsingen en ondersteuning van lokale journalistiek, is in de periode 2019 tot en met 2022 reeds als onrechtmatig beoordeeld. Per controle Q4 2024 is de opdracht nog altijd niet opnieuw aanbesteed, waardoor de kosten over 2024 opnieuw als onrechtmatig zijn aangemerkt.	55

Proces	Bevinding	Bedrag in € 1.000
Inkoop en aanbesteding	De beleidsadviseur is vanaf 2020 meerdere keren ingehuurd. De eerste opdracht is meervoudig uitgevraagd, maar de totale inhuur overschrijdt in 2023 de Europese aanbestedingsgrens. Daarom zijn de uitgaven in 2023 als onrechtmatig beschouwd.	60
Inkoop en aanbesteding	Er is sprake van inhuur van meerdere personen in ondersteunende en daarmee gelijkwaardige functies. De totale kosten tot en met Q4 2024 zijn als onrechtmatig opgenomen.	31
Inkoop en aanbesteding	De opdracht met betrekking tot DNK loopt sinds medio 2022 en is meervoudig aanbesteed. Inmiddels overschrijden de totale kosten de Europese aanbestedingsgrens, waardoor een deel van de uitgaven als onrechtmatig is aangemerkt.	86
Inkoop en aanbesteding	Inhuur op het gebied van stedelijke ontwikkeling dat het Europese aanbestedingsbedrag overschrijdt.	81
Inkoop en aanbesteding	Er is sprake van het niet aanbesteden van de kosten voor het WMO-onderzoek. Omdat geen aanbesteding heeft plaatsgevonden, zijn de uitgaven als onrechtmatig aangemerkt.	12
Inkoop en aanbesteding	De inhuur betreft een coördinerend jurist die voor meerdere projecten wordt ingezet onder één en dezelfde functie. De opdracht wordt daarom als één geheel beschouwd en overschrijdt de grens voor Europees aanbesteden. Aangezien er geen aanbesteding heeft plaatsgevonden, zijn de kosten van 2024 als onrechtmatig aangemerkt.	53
Inkoop en aanbesteding	Meervoudige aanbesteding ter vervanging van armaturen, deze wordt steeds gegund aan dezelfde leverancier en komt daarmee boven het Europese aanbestedingsbedrag.	83

Beheersing van Externe Inhuur: Aanbesteding Brokersdienstverlening
In de afgelopen jaren is de inhuur van externe medewerkers vaak de oorzaak geweest van onrechtmatigheid. Het is vaak moeilijk om vooraf in te schatten hoelang externe deskundigheid nodig is, en de krappe arbeidsmarkt maakt het aantrekken van eigen personeel eveneens lastig. Inhuur zal de komende jaren nog steeds nodig zijn.

Om de inhuur beter te reguleren, hebben we in 2023 een aanbestedingstraject gevolgd voor de "brokersdienstverlening". Deze brokers fungeren als een soort makelaar die geschikte kandidaten zoekt voor de opdrachtgever. Naast het selecteren van geschikte kandidaten, waarborgt de broker dat de dienstverlening fiscaal correct verloopt, zowel volgens de aanbestedingsregels als de fiscale regels voor zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers).

Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk via de broker in te huren. Doordat contracten nog doorlopen, instromen van bestaande inhuur in het brokersysteem soms moeizaam verloopt aan de kant van de broker en omdat afwijkingen soms onvermijdelijk /nodig zijn kan dit soms nog leiden tot onrechtmatigheden. Vanzelfsprekend proberen we onrechtmatigheden zoveel mogelijk te beperken en te voorkomen.

Afwijkingen criterium Misbruik en oneigenlijk gebruik
Misbruik is het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen.

Oneigenlijk gebruik is het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan. Misbruik en oneigenlijk gebruik kan vindenplaats door inwoners of instellingen die gebruik maken van diensten of voorzieningen van de gemeente.

In 2024 was er nog geen geformaliseerd beleid voor Misbruik en oneigenlijk gebruik van kracht. Het beleid voor Misbruik en oneigenlijk gebruik is d.d. 28 januari 2025 door het college van B&W vastgesteld voor 2025.

Fraude en corruptie
Fraude is het opzettelijk handelen door eigen werknemers (van alle niveaus), waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding teneinde een onrechtmatig of onwettig voordeel te verkrijgen.

Corruptie is een bijzonder vorm van fraude en is misbruik maken van toevertrouwde macht voor persoonlijk gewin. De verantwoordelijkheid voor het voorkomen, ontdekken en bestrijden van fraude berust zowel bij management, college als gemeenteraad. Onderstaand een opsomming van maatregelen die de gemeente heeft getroffen:

1. Er is algemeen beleid opgesteld (gedragscode voor personeel) waarin is aangeven wat integriteit binnen onze organisatie betekent, en dat fraude en corruptie niet acceptabel zijn en worden bestraft.
2. Verder is aangegeven hoe te handelen bij vermoedens van fraude, wat de meldprocedure is, en hoe meldingen worden onderzocht. Ook is er een vertrouwenspersoon en klokkenluidersregeling die het mogelijk maken om (vermoedens van) fraude en corruptie vertrouwelijk te bespreken.
3. In 2024 was er nog geen specifiek programma actief voor fraude en corruptie voor de (verbijzonderde) interne controles. In 2025 is een start hiermee gemaakt met het opstellen van een fraude-risicoanalyse en wordt het beleid opgesteld en geïmplementeerd.
4. Onze gemeente waarborgt integriteit door fraude- en corruptierisico's actief te betrekken in algemene risico-inventarisaties van de financiële processen die in het kader van de rechtmatigheid worden onderzocht. De aandacht gaat hierbij met name uit naar het betaalproces, inkopen en aanbesteden en subsidies. Op basis hiervan zijn maatregelen en controles geïmplementeerd, zoals functiescheidingen en vier-ogenprincipe, maar ook beleid ten aanzien van informatiebeveiliging, ondersteund door het integriteitsbeleid. Periodieke monitoring en audits hebben geen fraude of corruptie aan het licht gebracht.
5. Bijzondere aandacht wordt gegeven aan het risico van management override: bewuste beïnvloeding door bestuur of management van de jaarcijfers.
6. Er zijn diverse interne beheersmaatregelen (functiescheiding, vier-ogenprincipe) en checks and balances in de besluitvorming, die maken dat het risico om dergelijke invloed uit te oefenen op de cijfers in de jaarrekening, beperkt zijn.
7. Ook is aan dit onderwerp periodiek aandacht besteed in gesprekken.